

Dosarul nr. 1a-1757/20
1-17084019-02-1a-22092020
Tertea Maria

Prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul
Central)
Judecător:

D E C I Z I E

/dispozitiv/

10 noiembrie 2020
Chișinău

mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul

Iurie Iordan

Judecătorii:

Alexandru Gafton și Elena

Cojocari

Grefier:

Cristina Său

Cu participarea:

Procurorului:

Vitalie Călugăreanu

Avocatului:

Igor Conoval

Inculpatului:

Judecând în ședință deschisă apelul inculpatului ***** declarat împotriva sentinței Judecătoria Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018 în cauza penală:

*****, născut la *****, IDNP: *****, buletin de identitate:*****, locuitor*****, moldovean, supus militar, studii medii speciale, căsătorit, nu are copii minori la întreținere, anterior nu a fost judecat, cet. R. Moldova,-

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

În conformitate cu art.415, alin.(1), pct. 2; 417-419 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Admite din alte motive apelul inculpatului *****, casează total sentința Judecătoria Căușeni, sediul Central din 26.03.2018, privindu-l pe *****, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) CPP și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

***** se liberează de răspunderea penală în baza art.332 alin.(1) Cod penal în baza art.53 lit.g) și art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal și încetează procesul penal în baza art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile.

Pronunțarea publică a hotărârii motivate la data de 10.12.2020, ora 14.00.

Președintele ședinței:

Judecători:

Dosarul nr. 1a-1757/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul

Central)

1-17084019-02-1a-22092020

Judecător:

Tertea Maria

D E C I Z I E

10 noiembrie 2020

mun.

Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul

Iurie Iordan

Judecătorii:

Alexandru Gafton și Elena

Cojocari

Grefier:

Cristina Său

Cu participarea:

Procurorului:

Vitalie Călugăreanu

Avocatului:

Igor Conoval

Inculpatului:

Judecând în ședință deschisă apelul inculpatului ***** declarat împotriva sentinței Judecătoria Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018 în cauza penală:

*****, născut la *****, IDNP: *****, buletin de identitate:*****, locuitor*****, moldovean, supus militar, studii medii speciale, căsătorit, nu are copii minori la întreținere, anterior nu a fost judecat, cet. R. Moldova,-

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 23 martie 2017 până la 26 martie 2018;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 03.05.2018 până la 12.09.2018;

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 15.01.2019 până la 25.06.2019;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 21.08.2019 până la 21.01.2020;

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 27.05.2020 până la 04.08.2020;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 22.09.2020 până la 10.11.2020;

Procedura citării a fost legal executată.

Asupra apelului inculpatului ***** declarat împotriva sentinței Judecătorei Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni sediul Central din 26 martie 2018, ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

S-a încetat procesul penal, intentat în privința lui ***** în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, ***** a fost învinuit pentru faptul că, activînd în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîmățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegând și conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada de timp dintre anii 2004-2006, avînd statut de persoană publică, ignorînd atribuțiile sale de serviciu, cunoscînd cu certitudine că Primăria Cîmățenii Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîmățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, introducîndu-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești Traian, în locul lui Valentina Bostan.

3. După care împreună și în urma înțelegerii prelabile cu secretara Consiliului Primăriei satului Cîmățenii Noi al raionului Căușeni ***** , a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîmățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din fără ca decizia să fie contra semnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/l-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de ștampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rînd impresiunea de ștampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

4. Astfel, acțiunile lui ***** au fost încadrate de către organul de urmărire penală în prevederile art. 332 alin. (1) CP RM, cu semnele calificative: Falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes personal.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, apel a declarat inculpatul ***** la 05 aprilie 2018, a declarat cererea de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să dispună achitarea lui ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod Penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de ultimul.

*În susținerea cererii de apel, inculpatul ***** a indicat că la urmărirea penală iau fost încălcate drepturile de a fi reprezentat sau asistat de un apărător, a mai indicat că a fost încălcat și termenul de prescripție fiind pornită urmărirea penală peste 8 ani.*

A specificat apelantul că instanța nu s-a expus asupra tuturor probelor, plus a solicitat audierea martorilor, Nașcu Mihai, Popov Ion, Iordan Mihai, și Voronco Lidia, prin care instanța nici nu s-a expus asupra demersului înaintat și nici nu sau audiat martorii sus indicați.

Tot odată la demersul de audiere a martorilor a fost anexată ca probă și procesul verbal al adunării de constituire a asociației nr. 1 din 20.02.2005, adeverința nr. AA 183594 privind fabricarea ștampilei pentru OO „Traina” și extrasul din registru primăriei Cîrnățeni Noi nr. 02/1-24-200 din 01.07.2013.

Menționează inculpatul ***** că în sentința de condamnare din 26 martie 2018 emisă în privința sa de către Judecătoria Căușeni, sediul Central, nu este indicată nici o probă, doar declarațiile așa numitor martori din partea acuzării care nu au declarat nimic clar, au spus că nu țin minte ce a fost, nu știu cine și când a emis decizia presupusă falsificată.

La fel, instanța de judecată a nominalizat niște martori care au fost audiați în cadrul urmăririi penale, însă nu au fost chestionați, audiați în instanța de judecată, doar au fost indicați în sentință ca martori.

*Mai mult ca atât, în raportul de expertiză grafoscopică nr. 34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, (f.d. 237 - 241) este indicat: „De stabilit a fost oare semnătura la rubrica „Președintele ședinței” din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005.... eliberată de consiliul sătesc Cîrnățeni Noi, executată de cet. Olga Balaban, Eugenia Ciumac, ***** , nu este posibil. ”*

Cu toate aceste, instanța de fond a indicat în sentința de condamnare precum că raportul de expertiză grafoscopică este o probă pentru condamnarea sa, *****.

Reiterând apelantul că, Judecătoria Căușeni, sediul Central, a emis o sentință de condamnare ilegală, scrisă cu niște fraze generale, declarative, bazată pe niște presupuneri, pe niște declarații a așa numitor martori care nu spun nimic clar, declarații fără a fi confirmate prin ansamblul de probe.

Mai mult ca atât, în cadrul urmăririi penale nu au avut loc nici o confruntare cu așa numiții martori a acuzării, însă declarațiilor lor au fost admise de instanța fără audiere.

Prin urmare, sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018, este ilegală în fond și urmează a fi anulată, prima instanța a ignorat intenționat toate probele, toate prevederile legislației în vigoare, inclusiv și recomandările CEDO.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre. ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală, din motivul expirării termenului de prescripție.

7. Consecvent, decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul ***** a, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. Recurentul a invocat că, instanțele de fond și de apel au emis hotărâri ilegale, contrar prevederilor legislației naționale și CoEDO.

8. Prin decizia Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 iunie 2019, recursul a fost admis, casată total decizia contestată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.01.2020, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțat o nouă hotărâre. Procesul penal în privința lui ***** , învinuit în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul existenței unor circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

10. Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 21.01.2020, Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței fără modificări, deoarece apelul a fost admis greșit. Recurentul a invocat că, instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supune analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședința. Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal este demonstrat prin probele legal administrate în cadrul procesului penal. Conform art. 1 alin. (3) Cod de procedură penală, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale. Potrivit art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că

Braga A., de la momentul pornirii procesului penal cât și pe parcursul urmăririi penale, cât și pe parcursul examinării cauzei penale de către instanța de fond și de apel nu a recunoscut vina. Reieșind din acest fapt, era necesară pornirea urmăririi penale în scopul de a constata fapta săvârșită și persoana care a comis-o. După constatarea faptei și a persoanei ce a comis-o, organul de urmărire penală corect a expediat cauza cu rechizitoriu în instanța de judecată, pentru ca instanța de judecată, în cadrul unui proces public cu respectarea tuturor garanțiilor necesare apărării, printr-o hotărâre judecătorească, să constate vinovăția sau nevinovăția persoanei. Deci, instanța de fond, prin sentința din 26.03.2018, l-a recunoscut vinovat pe Braga A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și a încetat procesul penal, intentat în privința lui Braga A. în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, motivul intervenirii termenului de prescripției, hotărâre care este legală și întemeiată.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 august 2020, fiind admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, casată total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2020, în privința inculpatului *****, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

12. Procedura citării legale a fost executată.

*Avocatul Conoval Igor și inculpatul ****** au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei decizii de achitare.

În ședința instanței de apel acuzatorul de stat *Vitalie Călugăreanu* a solicitat respingerea apelului și menținerea sentinței fără modificări.

13. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul inculpatului *****, inclusiv din alte motive și potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 26 martie 2018 urmează a fi casată total, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță de a înceta în baza art.53 lit.g) și art.60 alin.(1), lit. a) și art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

14. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele

materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, (1) *Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

15. Astfel, Colegiul penal constată că instanța de fond a pronunțat sentința contestată prin care a încetat procesul penal pe motivul expirării termenului de tragere la răspundere penală fără a stabili starea de fapt a acțiunilor comise de inculpatul ***** pe art. 332 alin. (1) Cod Penal, făcând o constatare eronată precum că, de către organul de urmărire penală, ***** a fost învinuit pentru faptul că, activînd în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîmățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegînd și conștientizînd caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada de timp dintre anii 2004-2006, avînd statut de persoană publică, ignorînd atribuțiile sale de serviciu, cunoscînd cu certitudine că Primăria Cîmățenii Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîmățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, introducîndu-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești Traian, în locul lui Valentina Bostan. După care împreună și la o înțelegere prealabilă cu secretara Consiliului Primăriei satului Cîmățenii Noi al raionului Căușeni ***** , a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîmățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din fără ca decizia să fie contra semnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de șampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rînd impresiunea de șampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

Astfel, Colegiul penal consideră că prin efectul devolutiv, fără agravarea situației inculpatului, urmează a fi constatată o nouă stare de fapt cu referire la fapta comisă de către inculpat.

Urmare a celor menționate, în conformitate cu probele administrate și cercetate suplimentar Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, constată următoarea stare de fapt că, ** , activînd în calitate de consilier al Consiliului Primăriei satului Cîmățenii Noi al raionului Căușeni, pentru a obține profituri personale, înțelegînd și conștientizînd caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada de timp dintre anii 2004- 2006, avînd statut de persoană publică, ignorînd atribuțiile sale de serviciu, cunoscînd cu certitudine că Primăria Cîmățenii Noi, nu dispunea la moment de computer, a falsificat decizia consiliului sătesc Cîmățenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2004, introducîndu-se în partea decisivă a deciziei nr. 1/11 din***

16.03.2005, pct.2, ca reprezentat al Asociației Obștești Traian, în locul lui Valentina Bostan.

După care împreună și la o înțelegere prealabilă cu secretar al Consiliului Primăriei satului Cîmătenii Noi al raionului Căușeni *****, a semnat și a aplicat sigiliu pe decizia vădit falsă a consiliului sătesc Cîmătenii Noi, raionul Căușeni nr. 1/11 din 16.03.2005, fără ca decizia să fie contrasemnată de către președintele ședinței Olga Balaban, fapt confirmat prin raportul de expertiză grafoscopică nr.34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016, la compartimentul concluzii punctul doi, unde este stipulat că consecutivitatea aplicării impresiunii de ștampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, a fost aplicată în primul rînd impresiunea de ștampilă apoi a falsificat semnătura, președintelui ședinței Olga Balaban.

Acțiunile lui ***** urmează a fi încadrate în baza art. 332 alin. (1) CP RM, cu semnele calificative: *Falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes personal.*

16. Fiind audiat în ședința instanței de fond, inculpatul ***** a declarat că nu are careva declarații.

17. *Inculpatul ******, fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel învinuirea înaintată îi este clară și nu o recunoaște, nu a comis infracțiunea în care este învinuit. Solicită să fie casată sentința anterioară și să fie achitat.

18. *Examinând probatorul administrat, instanța de apel, consideră dovedită pe deplin vina inculpatului ***** prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:*

- - ***Declarațiile martorului Jordan Mihail, care*** a comunicat că pe ***** îl cunoaște ca om și ca specialist în domeniul în care lucrează. La asociația obștească Traian a contribuit ca consilier și ca voluntar în perioada 2005. A contribuit cu forțe fizice și cu surse financiare la construcția unde se instalau acele aparate de electricitate.

În cadrul asociației d-nul Braga era Președintele asociației, în perioada anului 2005, nu cunoaște pe ce perioadă a fost președinte.

Statutul asociației obștești Traian nu l-a văzut dar crede că a existat.

- ***Declarațiile martorului Nașcu Mihail, care*** a comunicat că, cu ***** sunt în relații bune, au lucrat împreună cînd a tras apeductul în sat în perioada anului 2005-2006. Este membru a asociației obștești Traian care a fost formată în anul 2005-2006.

Au convocat ședință unde l-au ales pe ***** ca Președinte, la fondare nu își amintește dacă a fost adoptat un statut al asociației.

Împreună cu Braga Au organizat Asociația Traian.

A fost la conducerea asociației pînă acum 2-3 ani în urmă.

A fost angajat prin cumul în calitate de instalator de contoare de apă în cadrul asociației Traian, unde a primit salariu.

- **Declarațiile din cadrul urmăririi penale a martorului ***** Alexandru**, care la 20.02.2017 a fost pusă sub învinuire în baza art. 332 alin. (1) CP și fiind interogată în calitate de învinuită, vinovăția sa și-a recunoscut-o pe deplin, de cele comise sincer se căiește, declară, că la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află la evidență, și anterior nu a fost judecată.

Anterior a activat în funcția de secretară a consiliului s. Cîmățenii Noi, r. Căușeni, și anume în perioada de timp 02.02.2000 și pînă la 01.08.2015, fără careva întreruperi. Pe cet. ***** îl cunoștea personal din cauza că acesta era locuitor a aceluiași sat Cîmățenii Noi, mul. Căușeni, și totodată acesta a fost și consilier în consiliul local, în perioada anilor 2004 și pînă în prezent, la fel fără careva întreruperi.

Pe parcursul anului 2004, la începutul anului exact nu putea menționa perioada, de la un grup de persoane din care făcea parte inclusiv și ***** , a parvenit în adresa consiliului o cerere prin care s-a solicitat crearea unei asociații obștești A.O. „Traian” cu scopul de aprovizionare cu apă potabilă a locuitorilor satului. În urma examinării cererii date de către consiliul comunal Cîmățenii Noi, r. Căușeni, a fost adoptată decizia privind crearea a A.O. „Traian”, unde inițial în calitate de administrator era numită Bostan Valentina. Precizează că personal deținând funcția de secretară a consiliului era prezentă la fiecare ședință a consiliului, conform atribuțiilor sale de serviciu, la fel personal întocmea procesele verbale ale ședințelor, care erau în mod obligatoriu toate contrasemnate de către ea. Ce ține de ședința consiliului din data de 16 martie 2004 atunci a fost ședință a consiliului unde și s-a adoptat decizia sus numită. Ulterior însă nu ține minte din cauza că a trecut mult timp, peste ce perioadă de timp la ea a venit cet. ***** , care nu poate comunica dacă avea la el doar o singură decizie sau o mulțime de acte, și care i le-a dat pentru a le semna, din motiv că el la fel atunci deținea funcția de consilier în consiliul comunal.

Concretizează că ignorând atribuțiile sale de serviciu, ea nu a atras mare atenție la conținutul deciziei prezentate pentru a fi semnată, și nu a verificat-o minuțios, fiind bazată pe încrederea față de ***** din motiv că acesta deținea funcția de consilier, la ce cum a menționat fără a verifica minuțios a semnat decizia la ce a observat că aceasta doar se referea la A.O. „Traian” ce ține de aprovizionarea localității cu apă, însă fără a citi careva detalii din aceasta, și dacă a fost sau nu redactată la calculator în acel moment ea nu a atras atenție la acest lucru și a semnat această decizie în mod mecanic bazîndu-se pe încrederea față de ***** cum a menționat mai sus, de asemenea a aplicat ștampila fără ca decizia să fi consemnată de președintele ședinței Balaban Olga.

În anul 2004 Primăria s. Cîmățenii Noi nu dispunea de calculator, și personal ca secretară a consiliului redacta toate actele la mașina de tapat.

A confirmat faptul că personal a efectuat semnătura în rubrica „Contrasemnează Secretarul Consiliului Eugenia Ciurac”, dar în secțiunea „Președintele ședinței Olga Balaban” nu a efectuat careva semnătură. Totodată menționează că conform atribuțiilor de serviciu ștampila consiliului tot timpul se afla la ea.

Vina pe faptul falsificării deciziei a recunoscut-o integral, comunicând că de cele comise se căiește sincer.

*Prin ordonanța procurorului procuraturii raionului Căușeni, Lilia Agapie, din 20.02.2017, urmărirea penală în privința lui ***** Alexandru a fost încetată în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, f.d.32; Actul inspecției financiare tematice în cadrul Primăriei corn. Cîmățenii Noi, f.d.21-35; procesul verbal de audiere în calitate de învinuită a cet. *****.*

- **Declarațiile a martorului Zop Vitalie** în cadrul urmăririi penale, susținute în ședința de judecată a instanței de fond, care a comunicat că în perioada anilor 2004-2005 a fost membru a consiliului din comuna Cîmățenii Noi, r. Căușeni. În anul 2004 s-a format un grup de inițiativă pentru formarea asociației pentru a atrage investiții pentru renovarea apeductului în sat. În legătură cu aceasta cu inițiativă a ieșit ***** și cu Velea Gheorghe. După aceasta de către consiliu s-a aprobat asociație obștească „Traian” cu privire la renovarea apeductului. A menționat că nu ține minte din cauza că a trecut mult timp, referitor la aprobarea deciziei nr. 1/11 din 2004 și nici referitor la 1/11 din 2005, dar nu înseamnă că nu a fost așa ceva, fiindcă una din deciziile date este corectă, la fel nu ține minte, cine inițial a fost ales ca reprezentant în cadrul înregistrării a A.O. „Traian”, dacă a fost Valentina Bostan sau ***** , ulterior după renovarea apeductului, apa de către consăteni a fost achitată pe contul la A.O. „Traian” și anterior se achita prin intermediul băncii Banca de Economii. A precizat că în acea perioadă de timp Eugenia Ciumac era secretară a consiliului și era responsabilă de întocmirea deciziei. La fel ea fiecare decizie o contrasemna. Dacă a fost Olga Balaban președinte a ședinței la 16 martie 2004-2005 nu ține minte din cauza că practic de fiecare dată era președinte nou înaintat de primar. A menționat că vizual poate spune că semnătura lui ***** de pe decizia 1/11 din 2004 și 2005 coincide, iar semnătura lui Olga Balaban nu o cunoaște. A precizat că semnătura lui ***** o recunoaște, din cauza că primea acasă invitații la consiliu și contrasemna deciziile adoptate. A menționat că pe hotărârile emise de consiliu se aplica numai stampila consiliului, (f.d. 177);

- **Procesul verbal de audiere în calitate de martor a cet. Savca Victor**, în cadrul urmăririi penale, susținute în ședința de judecată a instanței de fond, care a comunicat că în perioada anilor 2004-2005 a fost membru la consiliu din s. Cîmățenii Noi, r. Căușeni. În anul 2004 s-a format un grup de inițiativă pentru a atrage investiții pentru renovarea apeductului din s. Cîmățenii Noi. La fel a menționat că nu ține minte dacă a fost sau nu discutat subiectul cu privire la adoptarea statutului A.O. „Traian” de către consiliul sătesc și nici nu ține minte dacă a fost sau nu careva decizii în acest sens. Despre existența A.O. „Traian” a aflat în momentul cînd au început lucrările prin sat de renovare și la acel moment la conducerea A.O. „Traian” se afla ***** , ulterior după finisarea lucrărilor apa de consăteni era achitată în fondul la A.O. „Traian”, prin intermediul la Banca de Economii. A precizat în acea perioadă de timp în calitate de secretară a consiliului activa ***** și din deciziile nr. 1/11 din 2004 și 1/11 din 2005,

recunoaște că semnătura lui Eugenia Ciumac îi aparține din cauza că ea contrasemna deciziile adoptate la consiliu dar și semna invitațiile la consiliu. Referitor la Olga Balaban a comunicat că aceasta a fost președintele la consiliu, însă nu ține minte când a fost și ce subiecte s-au discutat. Referitor la semnătura lui Balaban Olga nu o cunoaște, (f.d. 178);

- **Procesul verbal de audiere în calitate de martor a cet. Balaban Olga**, în cadrul urmăririi penale, susținute în ședința de judecată a instanța de fond, care a comunicat că în perioada anilor 2004-2005 a activat în calitate de consilier a consiliului comunal sătesc Cîmățenii Noi, r. Căușeni. În perioada dată în calitate de primar activa Bostan Victor, iar în calitate de secretar al consiliului activa *****. În perioada anilor 2004-2005, de către ***** care la fel la acel moment era consilier a fost inițiativa de a renova sistemul de apeduct din s. Cîmățenii Noi, r. Căușeni. Propunerea dată de renovare a fost acceptată și pusă pe ordinea de zi spre examinare la consiliu. Din câte își aduce aminte prin primăvara anului 2004-2005 a fost ședința a consiliului unde s-a adoptat statutul la A.O. „Traian” care ulterior urma ca să efectueze lucrările de renovare a apeductului, iar ca reprezentant a A.O. „Traian” a fost numită D-na Valentina Bostan însă inițial știe că era discuția ca să fie numit d-nul ***** , însă din ce cauză el nu a fost numit nu cunoaște. În scurt timp după adoptarea statului la A.O. „Traian” aceasta a început a activa respectiv de a efectua lucrările de reparație a apeductului, iar la conducerea a A.O. „Traian” se afla *****. Ulterior după ce sistemul de apeduct a fost renovat, contribuabilii achitau pentru serviciile de livrare a apei direct la A.O. „Traian” prin intermediul contabilității acesteia, iar ulterior prin intermediul filialei Băncii de Economii. În acea perioadă de timp ***** era responsabilă de întocmirea deciziilor adoptate de către consiliu. A precizat că în acea perioadă de timp deciziile consiliului erau redactate la mașina de tapat, din cauza că nu era procurat calculator în acel timp la primărie. Fiindu-i prezentată copia veridică a decizie consiliului nr. 1/11 din 16 martie 2004 a comunicat că semnătura în drept cu numele său îi aparține ei, iar semnătura în drept cu numele său din decizia din 16 martie 2005 nu îi aparține, și de cine putea fi efectuată nu cunoaște. Referitor la semnătura d- nei ***** nu își amintește dacă aceasta seamănă vizual cu semnăturile de deciziile menționate. A precizat că nu-și amintește dacă a avut loc sau nu ședința consiliului la data de 16 martie 2005, (f.d. 196);

- **Procesul verbal de audiere în calitate de martor a cet. Vartic Elena**, în cadrul urmăririi penale, susținute în ședința de judecată a instanței de fond, care a comunicat că în perioada anilor 2004-2005 a activat în calitate de consilier al consiliului I comunal sătesc s. Cîmățenii Noi, r. Căușeni. La acel moment în calitate de primar activa V. Bostan, iar secretara consiliul activa *****.

După câte își amintește cu propunerea de a renova sistemul de apeduct a fost V. Bostan, primarul satului. In anul I 2004 a avut loc ședința consiliului unde pe ordinea de zi a fost pusă întrebarea de a numi un reprezentant la asociație obștească A.O. „Traian”, unde V. Bostan a fost numită de către consiliu în funcția dată prin decizia

nr. 1/11 din 16.03.2004. A doua ședință a , consiliului unde să fie pusă în discuție de a înlocui pe A. Braga ca președinte a A.O. „Traian” nu își amintește. Referitor la decizia nr. 1/11 din 16.03.2005 nu cunoaște să fie emisă.

Din câte își amintește în perioada dată deciziile a consiliului sătesc erau tapate la mașina de tapat. În perioada dată ei locuitorii satului achitau pentru serviciile de livrare a apei suma de 7 lei, achitarea se efectua de către cetățeni la oficiul A.O. „Traian”, la ce se eliberau bonuri. De la început achitau taxa pentru apă la D-na Voronco Lidia, care activa la A.O. „Traian” în calitate de contabil. Apoi prin anii 2010 aproximativ achitau tot la asociație persoana care încasa banii era Lidia Braga care activa pe atunci în calitate de contabil la întreprinderea la se elibera bon de plată, f.d. 197.

Procesul verbal de audiere în calitate de martor a cet. Antoniu Parascovia, în cadrul urmăririi penale, susținute în ședința de judecată, care a comunicat că în prezent activează în calitate de primar în s. Cîrnățenii Noi, r. Căușeni, funcția pe care o deține din anul 2007. Referitor la Asociația Obștească „Traian” a comunicat că cu aceasta primăria s-a judecat în mod civil, obiectul litigiului fiind anularea deciziei 3/6 din 04.04.2014 cu privire la legalitatea funcționării apeductului din localitate. În legătură cu ce primăria a avut câștig de cauză în toate trei instanțe. Referitor la ștampila consiliului comunal s. Cîrnățenii Noi, r. Căușeni a comunicat că aceasta din anul 2007 de când a intrat în funcția de primar nu a fost schimbată, (f.d.200);

- **Declarațiile martorului Zop Vitalie**, în ședința de judecată a instanței de fond, care a comunicat că are statut de consilier al consiliului sătesc Cîmățenii Noi, r-nul Căușeni. Nu ține minte în ce perioadă, s-a format un grup de inițiativă pentru formarea apeductului și asociației. Procedura de formare a asociației a inclus și decizia consiliului. A menționat că nu ține minte cum a derulat procedura și cine a fost ales președintele ședinței.

- **Declarațiile martorului Savca Victor**, în ședința de judecată a instanței de fond, care a declarat că în anul 2004 a activat în funcție de consilier al consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni. A confirmat că o cunoaște pe *****. Nu cunoaște cum erau tapate deciziile, nu poate confirma în ce mod erau redactate deciziile în acea perioadă.

La ședința consiliului, înainte de a începe procedura cu apeductul, ***** împreună cu Valentina Bostan s-au adresat la consiliu pentru a fi susținuți cu instalarea apeductului, sau adresat și pentru reparația apeductului.

- **Declarațiile martorului Balaban Olga**, în ședința de judecată a instanței de fond, care a declarat că pe ***** și Savca Victor îi cunoaște ca locuitori ai satului. Dînsa a activat în funcție de consilier al consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni în perioada 2003-2007.

A menționat că în anul 2004 a avut loc o ședință, în cadrul căreia s-a discutat chestiunea cu privire la fondarea asociației AO „Traian”. În acea perioadă nu existau calculatoare și deciziile se tapau.

- **Declarațiile martorului Vartic Elena**, în ședința de judecată a instanței de fond, care a declarat că ***** și Savca Victor, Balaban Olga, î-i cunoaște, împreună au fost consilieri al consiliului sătesc Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni în perioada 2003-2007, în acea perioadă era primar Victor Bostan.

Dl. Braga a fost inițiatorul de a avea apă în sat, înainte de acea ședință, i s-a arătat proiectul de decizie.

- **Declarațiile martorului Antoniu Parascovia**, în ședința de judecată a instanței de fond, care a declarat că activează în funcție de primar al satului Cîrnățenii Noi, r-nul Căușeni.

A menționat că Primăria s-a aflat în litigiu cu AO Traian, directorul căreia era ***** , în ședința de judecată judecătorul cercetat materialele cauzei și s-a stabilit că la un act era corectat anul din 2004 în 2005. Judecătorul i-a obligat să prezinte originalul actului din arhivă. De la arhivă s-a confirmat că așa ședință a consiliului în anul 2005 nu a avut loc. Din acte cunoaște că în anul 2004 a avut loc așa o ședință a consiliului local. Cunoaște conținutul deciziei din 2004, prin care a fost desemnată responsabilă de formarea AO Traian - Valentina Bostan și nicidecum *****. Nu a avut loc nici o ședință în care ar fi fost modificarea în locul lui Bostan Valentina cu *****.

La Primăria Cîrnățenii Noi s-a procurat calculator în decembrie 2005 și după câte cunoaște, decizia falsificată a fost redactată la calculator.

A explicat că deciziile consiliului mai întîi sînt semnate de președintele ședinței, apoi secretarul și se aplică ștampila. La decizia falsificată este semnătura secretarei consiliului și ștampila consiliului. Decizia consiliului se redactează în timp de cinci zile, secretara pregătește deciziile. În anul 2014 apeductul a fost transmis în gestiunea primăriei de la AO Traian.

A confirmat că a activat în funcție de primar din anul 1999 pînă în anul 2003, din 2003 pînă în anul 2007 a fost primar Victor Bostan, soțul lui Valentina Bostan.

Apeductul a fost construit din investiții străine și nicidecum nu putea aparține la AO Traian. În anul 2005 AO Traian dispunea de calculator, erau primii în sat care dispuneau de calculator.

Prin decizia di 2005 apeductul a fost transmis pentru reparația la AO Traian, dar a rămas în gestiunea primăriei.

Cunoaște că Braga colecta bani pentru apă, dar nu cunoaște dacă active în mod legal, nu a văzut decizie sau alte acte, președintele asociației este ales de cetățenii din sat.

În anul 2004 dînsu nu a fost consilier, dar Braga era consilier.

Dl Braga este o persoană amabilă, cunoaște cum să se apropie de o persoană, d-lui putea să influențeze președintele ședinței și secretara consiliului.

Cînd s-a verificat decizia falsificată, s-a stabilit că ea nu a fost semnată de președintele ședinței, dar de o altă persoană, de cine anume, nu cunoaște. Din 2004 Bostan Valentina activează la Judecătoria Căinări.

- **Declarațiile martorului Voronca Lidia, care** în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că pe ***** î-l cunoaștem din momentul creării AO Traian, dînsa este fondator și a activat în funcție de contabil.

Asociația a avut 10 fondatori: Nașco Mihai, Iordan Mihai, Zop Vitalie, *****, dînsa.

La adunarea asociației președinte a fost ales dl Braga. În anul 2005 a mers la IFS și a înregistrat întreprinderea, au fost deschise conturile. Bostan nu a participat, în anul 2005 era plecată peste hotare. Nu cunoaște nimic despre anul 2004. La momentul creării primar era Bostan Victor, soțul lui Bostan Valentina.

Dînsa a participat la ședința consiliului în anul 2005, nu cunoaște dacă în anul 2004 au avut loc ședințe ale consiliului local.

- **Procesul verbal de ridicare din 08 februarie 2016, prin care, de către organul de urmărire penală, de la cet. ******* a fost ridicată decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, (f.d. 183);

- **Ordonanța de ridicare din 26.05.2016 și procesul verbal de ridicare din 26.05.2016** prin care, de la cet. ***** au fost ridicate mostre de semnătură în vederea dispunerii efectuării expertizei grafoscopice, (f.d. 184);

- **Raportul de expertiză grafoscopică nr. 34/12/1-R-5723/5724 din 10.10.2016** prin care s-a stabilit că: Impresiunea de șampilă „Consiliul Cîrnățenii Noi”, din decizia nr. 1/11 eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, a fost creată cu clișeul de șampilă „Consiliul Comunal Cîrnățenii Noi” a cărei impresiuni de șampilă model au fost prezentate. Consecutivitatea aplicării impresiunii de șampilă în raport cu semnătura din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, este următoarea - a fost aplicată în primul rînd impresiunea de șampilă apoi a fost executată semnătura. De stabilit a fost oare semnătura la rubrica „Președintele ședinței” din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, executată de cet. Olga Balaban, Eugenia Ciumac, *****, nu este posibil. Semnătura litigioasă la rubrica „Contrasemnează Secretarul Consiliului” din decizia nr. 1/11 din 16.03.2005, eliberată de consiliul sătesc Cîrnățenii Noi, a fost executată de cet. *****, (f.d.237-241);

- **Răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 354 din 04.04.2014** prin care s-a stabilit, că în urma verificării proceselor-verbale și a deciziilor consiliului comunal Cîrnățenii Noi pentru anul 2005, s-a constatat că lipsește decizia nr. 02/2005 din 27.07.2005 Cu privire la înregistrarea A.O. „Traian”, (f.d.44);

- **Răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 1149 din 20 noiembrie 2015**, s-a stabilit că în urma verificării proceselor-verbale ale Consiliului sătesc Cîrnățenii Noi pentru anul 2005, s-a constata că lipsește procesul-verbal din 16 martie 2005, deoarece nu a fost întocmit nici un proces-verbal din data nominalizată. La fel dosarul cu procesele-verbal ale consiliului sătesc Cîrnățenii Noi pentru anul 2005 conține: Proces-verbal nr. 1 din 04 februarie 2005; Proces-verbal nr.

2 din 26 mai 2005; Proces-verbal nr. 3 din 07 iulie 2005; Proces-verbal nr. 4 din 23 august 2005; Proces-verbal nr. 5 din 17 octombrie 2005; Proces-verbal nr. 6 din 13 decembrie 2005, f.d.45;

- **Răspunsul Serviciului Arhiva a Consiliului Raional Căușeni nr. 1124** din 10 noiembrie 2016, prin care s-a stabilit că au fost verificate procesele verbale și deciziile consiliului local Cîrnățenii Noi pentru anii 2003-2005, și s-a stabilit că lipsește procesul-verbal din data de 30.12.2003 privind adoptarea statutului Asociației Obștești „Traian” și procesul-verbal din 20 februarie 2005, care ar confirma adoptarea unui alt statut, fapt, care face imposibilă eliberarea certificatelor solicitate deplin.

19. Prin urmare, apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, Colegiul penal conchide că, învinuirea adusă inculpatului ***** este întemeiată, acțiunile urmând a fi calificate în temeiul art. 332 alin. (1) Cod Penal, după semnele calificative „*Falsul în acte publice, înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, acțiuni săvârșite din interes personal*”.

20. Colegiul reține prevederile **art.60 alin.(1), lit. a)** Cod penal potrivit căroră „persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare”.

Alin.(2) aceeași norme indică că „prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată”.

În temeiul rigorilor art. 16 alin. (2) Cod penal al RM, „infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv”.

Prin urmare, în speță, lui ***** termenul respectiv va fi calculat din perioada a anului 2006, or, inculpatul nu s-a sustras de la urmărire penală sau instanța de judecată, prin urmare, motive care ar întrerupe curgerea termenului de prescripție, în speță, lipsesc.

Raportând normele de drept la circumstanțele cauzei, Colegiul Penal consideră necesar ca ***** să fie liberat de răspundere penală în baza art. 332 alin. (1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar din momentul comiterii faptei, până la adoptarea prezentei decizii, a expirat termenul de prescripție, prin urmare, în privința inculpatului ***** , sunt aplicabile prevederile art.60 alin. (1), lit. a) Cod penal.

21. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art.415 alin. (1) pct.1), lit. c) Cod de Procedură Penală, consideră necesar a admite din alte motive apelul inculpatului ***** , casând total sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 26.03.2018, privindu-l pe ***** , inclusiv din oficiu potrivit art.409

alin.(2) CPP și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

***** fiind liberat de răspunderea penală în baza art.332 alin.(1) Cod penal în baza art.53 lit.g) și art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal și încetat procesul penal în baza art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

22. În conformitate cu art.415, alin.(1), pct. 2; 417-419 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Admite din alte motive apelul inculpatului *****, casează total sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 26.03.2018, privindu-l pe *****, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) CPP și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

***** se liberează de răspunderea penală în baza art.332 alin.(1) Cod penal în baza art.53 lit.g) și art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal și încetează procesul penal în baza art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile.

Pronunțarea publică a hotărârii motivate la data de 10.12.2020, ora 14.00.

Președintele ședinței:

Judecători: